

COLOCVIU GRADUL DIDACTIC I seria 2024 – 2026

Specializarea: **FILOSOFIE**

- I. **TEMATICĂ ȘI BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ**
- II. **TITLURI ORIENTATIVE PENTRU LUCRĂRILE METODICO-ȘTIINȚIFICE DE GRADUL DIDACTIC I**
- III. **COORDONATORI ȘTIINȚIFICI UNIVERSITATEA "DUNĂREA DE JOS" DIN GALAȚI**

I. TEMATICĂ ȘI BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

1. METODOLOGIA CERCETĂRII PEDAGOGICE ȘI TEHNICA ELABORĂRII UNEI LUCRĂRI METODICO-ȘTIINȚIFICE

Tematică:

Cercetarea educațională. Delimitări conceptuale, scopul și specificul cercetării educaționale. Tipuri de cercetări educaționale: cercetări calitative și cantitative; cercetări observaționale și cercetări experimentale; cercetări teoretico-fundamentale și cercetări practic-aplicative; cercetări integrative. Interdependența tipurilor de cercetări.

Etapile cercetării educaționale. a) Etapa pregătitoare: definirea problemei, documentarea, formularea ipotezei și a obiectivelor cercetării, stabilirea metodologiei, elaborarea proiectului de cercetare; b) Etapa desfășurării cercetării: aplicarea proiectului anterior conceput, înregistrarea și acumularea datelor cercetării; c) Finalizarea, elaborarea concluziilor, valorificarea rezultatelor: prelucrarea și interpretarea datelor, elaborarea concluziilor cercetării, valorificarea cercetării prin elaborarea unor lucrări științifico-metodice și prin implementarea inovațiilor în școală.

Ipoteza, obiectivele, eșantionarea și sistemul metodelor de cercetare educațională:

a) Metode de colectare a datelor: observația, experimentul pedagogic, ancheta prin chestionar și prin interviu, metoda scârilor de opinii și atitudini, metoda analizei documentelor școlare, metoda analizei produselor activității școlare, testele psihopedagogice, metoda interevaluării elevilor, studiul de caz, tehnici sociometrice; b) Metode acționale sau de intervenție: experimentul pedagogic; c) Metode de prelucrare, interpretare și prezentare a datelor cercetării. Specificul măsurării în cercetarea pedagogică. Reprezentări grafice. Indici statistici.

Tehnici de elaborare și prezentare a lucrărilor metodic-științifice.

Bibliografie:

1. Alecu, S., „*Metodologia cercetării educaționale*”, Ed. Fundației Univ. „Dunărea de Jos” Galați, 2005;
2. Barna A., Antohe, G., „*Cercetarea pedagogică*” în „Curs de Pedagogie. Teoria instruirii și evaluării.” Editura Istru, Galați, 2003;
3. Băban, A., *Metodologia cercetării calitative*, Editura Presa Universitară Clujeană, ClujNapoca, 2002;
4. Barr, R. and Tagg, J., „*From Teaching to Learning: A New Paradigm for Undergraduate Education*,” *Change*. November/December, p. 13-25, 1995.
5. Bocoș, M., *Cercetarea pedagogică. Suporturi teoretice și metodologice*, Ediția a II-a, Editura
6. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2003.
7. Chelcea, S., „*Un secol de cercetări psihosociologice*”, Ed. Polirom, Iași, 2002;
8. Cerghit, L., „*Etapile unei cercetări științifico - pedagogice*”, în *Revista de pedagogie* nr. 2/1989;
9. Cucuș, C., *Psihopedagogie pentru examenele de definitivat și grade didactice*, Editura Polirom, Iași, 1998
10. Cristea, S., „*Dicționar de termeni pedagogici*”, București: EDP, 2004;
11. De Singly, Francois, ș.a „*Ancheta și metodele ei*”, Ed. Polirom, Iași, 1998;

12. Drăgan, L., Nicola, I., „Cercetarea psihopedagogică”, Ed. Tipomur, 1993;
13. Iluț, P., „Abordarea calitativă a socioumanului”, Ed. Polirom, Iași, 1997;
14. Ionescu, M. (coord) „Educația și dinamica ei”, Ed. Tribuna Învățământului, Buc, 1998;
15. King, G. et.al., „Fundamentele cercetării sociale” Polirom, Iași. 2000;
16. Lăcătuș, M. L., *Învățământul preuniversitar și educația economică*, Ed. ASE, București, 2009
17. Muster, D., „Metodologia cercetării în educație și învățământ”, Ed. Litera, 1985;
18. Nicola, I., „Tratat de pedagogie școlară”, Ed. Aramis, București, 2004;
19. Planchard, E., „Cercetarea în pedagogie”, E.D.P. București, 1980;
20. Popenici, S., Pedagogie alternativă, Editura Polirom, Iași, 2001
21. Potolea Dan (coord.), Ioan Neacșu (coord.), Romiță B. Iucu (coord.), Ion-Ovidiu Pânișoară (coord.), „Pregătirea psihopedagogică. Manual pentru definitivat și gradul didactic II”, Ed. Polirom, 2008
22. Radu, I., ș.a., „Metodologia psihologică și analiza datelor”, Ed. Sincron, 1993;
23. Rotariu, T., (coord.), ș.a., „Metode statistice aplicate în științele sociale”, Polirom, Iași. 1999.
24. Singer A. J., Teaching to Learn, Learning to Teach, Lawrence Erlbaum Associates, Publishers, Mahwah, New Jersey London, 2003
25. Vlăsceanu, L., „Metodologia cercetării sociologice”, Ed. Științifică și Enciclopedică, Buc. 1982

2. DOMENIUL DE SPECIALITATE ȘI DIDACTICA ACESTUIA

Tematică de specialitate:

I. METAFILOSOFIE.

1. Filosofia, specificul ei, domeniile reflecției filosofice.
2. Stiluri și tipuri de filosofare.
3. Filosofia și știința. Filosofia ca știință și luminare
4. Filosofie și arta, filosofia și religia.

II. ONTOLOGIE. A. Ce este ontologia?

1. Discursul ontologic și modalitățile lui de justificare în filosofia și știința contemporană.

2. Tipuri de existență; existența și non-existența, Ființa și Nimicul.

3. Tema principiului în filosofie; existența și esența.

B. Spațiul și timpul.

1. Evoluția istorică a reprezentărilor despre spațiu și timp.

2. Teorii filosofice contemporane despre spațiu și timp.

3. Spațiul și timpul în filosofia românească.

4. Spațiul și timpul în paradigma de gândire creștină.

C. Ordinea.

1. Determinismul în filosofie și știință.

2. Ideea filosofică de cosmos în Antichitate.

3. Determinism și finalitate.

4. Discursul despre destin în filosofia antică.

D. Dumnezeu.

1. Evoluția discursului filosofic despre Dumnezeu din Antichitate până în secolul XX.

2. Cunoașterea lui Dumnezeu, adevăr și revelație.

3. Dumnezeu și omul. Autonomie și teonomie în filosofie și morală.

4. Problema credinței.

III. CUNOATERE SI ADEVAR.

1. Conceptul de cunoaștere; modalități fundamentale ale cunoașterii.
2. Analitic și sintetic, a priori și a posteriori, constructiv și reflexiv în cunoaștere.
3. Existența adevărului: scepticismul.
4. Adevăr și semnificație.

IV. ANTROPOLOGIE FILOSOFICĂ

1. Ce este omul? Condiția umană.
2. Omul ca persoană.
3. Concepții clasice asupra naturii umane.
4. Discursul filosofic actual despre om.

V. LIBERTATEA.

1. Libertatea și autoritatea supranaturală; liberul arbitru, mit sau realitate?
2. Libertatea și necesitatea.
3. Libertatea ca problema filosofică.
4. Libertatea ca problema social-politică.
5. Libertatea și responsabilitatea umană.

VI. FILOSOFIE ȘI ETICĂ.

1. Ce este dreptatea? Dreptate și nedreptate.
2. Dreptatea și egalitatea oamenilor.
3. Dreptatea și iubirea.
4. Datoria.
5. Fericirea ca scop al acțiunii umane.
6. Problematika Drepturilor Omului.

Bibliografie:

1. Lucian Blaga, "Despre conștiința filosofică", Editura Facla. Timișoara, 1974
2. Mihaela Bîrsan, coord., „Jumătatea anonimă. Antologie de filosofie feministă”, Casa de Editura și Presă „Șansa SRL”, București, 1997
3. Petre Botezatu, „Adevăruri despre adevăr”, Editura Junimea, Iași, 1981
4. Ernst Cassirer, "Eseu despre om", Editura Humanitas, București, 1994
5. Rene Descartes, "Discurs asupra metodei", Editura Academiei, București, 1990
6. Mircea Eliade, "Sacru și profanul", Editura Humanitas, București, 1991
7. David Hume, "Cercetare asupra intelectului omenesc", Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1987
8. Maria Furst, Jürgen Trinks, Manual de filosofie, Editura Humanitas, București, 1997.
9. Immanuel Kant, "Prolegomene", Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1987
10. John Locke, "Eseu asupra intelectului omenesc", Editura Științifică, București, 1961
11. Andrei Marga, "Metodologie și argumentare filosofică", Cluj-Napoca, 1991
12. Andrei Marga, "Introducere în metodologia și argumentarea filosofică", Editura Dacia, Cluj Napoca, 1992
13. Adrian Miroiu, coord., "Teorii ale dreptății" Editura Alternative, București, 1997
14. Adrian Miroiu, coord., "Etica aplicată", Editura Alternative, București, 1995
15. Friederich Nietzsche, "Dincolo de bine și de rău", Editura Humanitas, București, 1992
16. Ilie Pârvu, "Arhitectura existenței", Editura Humanitas, București, 1990
17. Karl Popper, "Societatea deschisă și dușmanii ei", Editura Humanitas, București, 1990

18. Jacqueline Russ, "Metodele in filosofie", Editura Univers Enciclopedic, București, 1999
19. Bertrand Russell, "Problemele filosofiei", Editura All, București, 1998
19. A. Vergez și D. Huisman, Curs de filosofie, Editura Humanitas, București, 1995.

Tematică didactica specialității:

1. Finalitățile educaționale în contextul actual al reformei sistemului de învățământ. Statutul și rolul disciplinei „Filosofie” în educația din învățământul preuniversitar. Obiectivele predării- învățării la disciplina „Filosofie”; formarea competențelor generale și a celor specifice.
2. Specificul implementării curriculumului școlar la disciplina „Filosofie” în învățământul preuniversitar. Selectarea și utilizarea creativă, interdisciplinară a conținuturilor în activitățile instructiv-educative.
3. Proiectarea, realizarea și evaluarea demersurilor didactice la disciplina „Filosofie” din perspectiva unui învățământ centrat pe elev. Formarea gândirii critice, reflexive, autonome; raportul dintre asimilarea cunoștințelor și formarea competențelor.
4. Specificul strategiilor didactice utilizate în predarea-învățarea-evaluarea disciplinei „Filosofie”: metode și procedee, forme de organizare, mijloace de învățământ. Standarde și criterii de evaluare a eficienței activităților instructiv-educative din domeniul „Filosofie”.

Bibliografie:

1. Albușescu, Ion, Albușescu, Mirela, "Didactica disciplinelor socio-umane", Editura Napoca Star, Cluj Napoca, 1999.
2. Cerghit, I., (coord) „Prelegeri pedagogice, Editura Polirom, Iași, 2001;
3. Cosmovici, A., Iacob, L., „Psihologie școlară”, Editura Polirom, Iași, 1998;
4. Cristea, S., „Dicționar de termeni pedagogici”, București, EDP, 1998
5. Cucuș, C., (coord.) „Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice”, Editura Polirom, Iasi 1998
6. Ionescu, M., „Didactica modernă”, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001;
7. Neacșu, I, „Instruire și învățare”, E.D.P., București, 1999
8. Iucu, R., „Instruirea școlară. Perspective teoretice și aplicative.”, Editura Polirom, Iași, 2001;
9. Nicola, I., „Tratat de pedagogie școlară”, E.D.P., București, 2000;
10. Potolea, D, (coord.), Neacșu, I, (coord.), Iucu, R., (coord.), Pânișoară, O., (coord.) „Pregătirea psihopedagogică – manual pentru definitivat și gradul didactic II”, Editura Polirom, Iași, 2008
11. Rad, Ilie, *Cum se scrie un text științific*, Editura Polirom, Iași, 2008.
12. Radu I. T., „Evaluarea în procesul didactic.” București, EDP. 1999
13. Stoica, A., (coord), „Evaluarea curentă și examenele”, Ghid pentru profesori, SNEEA, 2001;
14. Russ, J. „Metodele in filosofie”, E.D.P., București, 1999
15. *** Curriculum național pentru învățământul obligatoriu; Cadru de referință M.E.N.;
15. *** Programele analitice și metodice de specialitate.
16. *** Ghidurile metodice pentru programele școlare MEN.

II. TITLURI ORIENTATIVE PENTRU LUCRĂRILE METODICO-ȘTIINȚIFICE DE GRADUL DIDACTIC I

- Impactul formativ-educativ al problemei întemeierii în filosofii presocratice
- Valorificarea instructiv-educativă a studiului direcțiilor axiologice în opera lui Tudor Vianu
- Valențe instructiv-educative ale raportului între realitate, gândire și limbaj în opera lui L. Wittgenstein
- Valorificarea instructiv-educativă a studiului raportului dintre libertate și necesitate în filosofia antică
- Observația în evaluarea performanțelor școlare la disciplinele socio-umane
- Valențele instructiv-educative ale discursului filosofic creștin despre om.
- Importanța formativ-educativă a discursului filosofic despre Dumnezeu.
- Strategii de comunicare eficientă în predarea - învățarea filosofiei
- Aspecte metodice privind predarea - învățarea filosofiei
- Instruirea asistată pe calculator în predarea - învățarea - evaluarea cunoștințelor de filosofie
- Modalități de optimizare a evaluării la disciplinele socio-umane
- Importanța formativ-educativă a eticii aplicate în predarea-învățarea filosofiei
- Predarea și învățarea problematizată în discursul filosofic
- Strategii didactice active în predarea - învățarea elementelor de filosofie
- Abordări interdisciplinare în predarea-învățarea problematicii naturii umane în învățământul liceal
- Strategii moderne de evaluare în științele socio-umane

III. COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

Prof. univ. dr. Ivan Ivlampie
Prof. univ. dr. Ion Cordoneanu
Prof. univ. dr. Viorel Rotilă
Conf. univ. dr. Rarița Mihail
Conf. univ. dr. Răzvan Dinică
Lect. univ. dr. Viviana Ivlampie
Lect. univ. dr. Iulian Grigoriu
Lect. univ. dr. Felicia Cordoneanu